

6. január
**Misijný
deň detí**

Sprievodné texty k sv. omši

Niekoľko ľubovoľných podnetov na slávenie svätej omše:

- Na začiatku svätej omše môžeme zapojiť deti do procesie k oltáru s kňazom. Môžu držať vodu a soľ na požehnanie, prípadne kriedu a tymián.
- Čítania odporúčame skôr dospelým alebo väčším deťom.
- Deti môžu spievať počas svätej omše piesne, prípadne koledníci koledy.
- Deti môžu predniesť spoločné prosby.
- Počas modlitby Otče náš môžu prísť deti k oltáru a pochytať sa spolu s kňazom do kruhu za ruky.
- Na konci môžeme zavolať všetky deti k oltáru a rozdať im náramky aj s vysvetlením, prípadne si zaspievať koledu.

Nasledujúce texty vám môžu pomôcť pripraviť Misijný deň detí 6. januára spolu s deťmi a pre deti.

1. Text požehnania vody
2. Podnety na kázeň
3. Spoločné modlitby
4. Hra Tri vzácne dary pre ľudstvo
5. Modlitba za pokoj v Etiópii (kňaz spolu s deťmi)

POŽEHNANIE VODY, SOLI, KRIEDY A TYMIÁNU NA ZJAVENIE PÁNA

Prevzaté
s povolením SSV

ÚVOD

Obrad sa začne vhodnou piesňou, po ktorej kňaz povie:

K.: V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. **Ľ.:** Amen.

K.: Milosť a pokoj od Boha, nášho Otca, i od Pána Ježiša Krista, ktorý dnes zjavil svoju slávu, nech je s vami všetkými. **Ľ.:** I s duchom tvojím.

K.: Kňaz sa prihovorí takto alebo podobne: Bratia a sestry, prežívame Vianočné obdobie, počas ktorého si pripomíname narodenie nášho Pána Ježiša Krista. Dnes oslavujeme zjavenie jeho božstva, pripomíname si príchod mudrcov z východu, Ježišov krst a pamiatku svadby v Káne Galilejskej, kde Ježiš urobil svoj prvý zázrak. Dnes slávime spolu s deťmi aj Misijný deň detí. Modlime sa, aby pokoj a mier zavládli v Etiópii a na celom svete. Svätú omšu začíname požehnaním vody a pokropením.

MODLITBA POŽEHNANIA

K.: Velebíme ťa, Bože, všemohúci Otec, že si dnešného dňa svetlom hviezd zjavil svojho Syna všetkým národom. Volajme: Velebíme ťa, Bože. **Ľ.:** Velebíme ťa, Bože.

K.: Velebíme ťa, Bože, že si nám Ježiša pri jeho krste v Jordáne zjavil ako svojho milovaného Syna. **Ľ.:** Velebíme ťa, Bože.

K.: Velebíme ťa, Bože, že tvoj Syn na svadbe v Káne premenil vodu na víno, a tak zjavil svoju moc. **Ľ.:** Velebíme ťa, Bože.

POŽEHNANIE VODY

K.: Modlime sa. Všemohúci Bože, ty si stvoril vodu ako prvok života. Tvoj Syn sa pre naše hriechy dal pokrstiť vo vlnách Jordána, a tak posvätil vodu. Aj nás si urobil svojimi deťmi vo vode krstu. Požehnaj + túto vodu silou Ducha Svätého, aby nás posilnila, obnovila v nás milosť svätého krstu a chránila nás pred každým zlom tela i duše. Daj, nech sa stane všetkým, ktorí si ňou kropia príbytok, znakom tvojej moci a blízkosti. Skrže Krista, nášho Pána. **Ľ.: Amen.**

POŽEHNANIE SOLI

K.: Všemohúci Bože, prosíme ťa, požehnaj + túto soľ. Svojemu prorokovi Elizejovi si ju kázal nasypať do prameňa, aby vode vrátila blahodarnú silu. Aj my sypeme soľ do vody a prosíme ťa, aby nás pokropenie touto vodou oslobodilo od nepriateľských útokov a pomohlo nám žiť pod stálou ochranou Ducha Svätého. Skrže Krista, nášho Pána. **Ľ.: Amen.**

Kňaz mlčky sype soľ do vody. Môže byť požehnaná aj krieda a tymián.

POŽEHNANIE KRIEDY

K.: Modlime sa. Dobrotivý Bože, požehnaj + túto kriedu, ktorou urobíme znak kríža nad vchodom do našich domov (príbytkov). Daj, nech nezabudneme, že celý náš život patrí tomu, ktorý nás na tomto znaku vykúpil. O to ťa prosíme skrže Krista, nášho Pána. **Ľ.: Amen.**

POŽEHNANIE TYMIÁNU

K.: Modlime sa. Pane, náš Bože, požehnaj + toto kadidlo, ktoré zapalujeme pri spomienke na dary mudrcov od východu; urob ho znakom svojho požehnania, ktoré preniká naše príbytky, a z našich domovov utvor miesta bratskej lásky a pokoja. Skrže Krista, nášho Pána. **Ľ.: Amen.**

Kňaz pokropí kriedu a tymián požehnanou vodou. Potom vezme kropáč, pokropí seba, posluhujúcich a ľud, pričom môže prejsť kostolom. Zatiaľ môžu veriaci spievať pieseň Yzopom ma pokrop, Pane (JKS: 484a). Pokropenie ľudu sa nekoná, ak je obrad mimo omše. Kňaz sa vráti k sedadlu a keď sa spev skončí, obrátený k ľudu hovorí so zopätými rukami:

K.: Nech nás všemohúci Boh očistí od hriechov a nech nás touto eucharistickou obetou posväť, aby sme sa mohli s ním zúčastniť na nebeskej hostine v jeho kráľovstve. **Ľ.: Amen.**

Hneď nasleduje oslavná pieseň Sláva Bohu na výsostiach.

V dnešnom evanjeliu sa objavilo zopár kráľov. Tak napríklad kráľ Herodes Veľký, ktorý v tom čase vládol v Jeruzaleme. Veľmi sa bál o svoju moc a chcel zničiť každého, kto by ho mohol ohroziť. Bol to veľmi krutý kráľ - my sa od neho nemáme čo naučiť a preto sa ním nebudeme viac zaoberať. Skutočne dôležitý je maličký Ježiš, Boh, ktorý sa stal človekom. Mudrci si o ňom najprv mysleli, že je to len novonarodený židovský kráľ. No keď ho konečne našli, pochopili, že on je Kráľ kráľov a Pán pánov.

I. UČIŤ SA OD MUDRCOV

A potom sú tu naši mudrci, ktorých niekedy nazývame aj kráľmi, hoci sami asi nevládli žiadnej krajine. Čo sa môžeme naučiť od nich? Štyri veci: hľadať Ježiša, klaňať sa mu, otvoriť pred ním poklad svojho srdca a vrátiť sa domov premenení.

1. Hľadali Ježiša. Vlastne to spočiatku ani nevedeli, mysleli si, že hľadajú len novonarodeného židovského kráľa. Ale v skutočnosti hľadali Ježiša. Umelci ich niekedy zobrazujú v kráľovskom oblečení. Jeden je oblečený tak, ako sa obliekali panovníci v Európe, ďalší vyzerá ako kráľ z Ázie a posledný býva niekedy zobrazený ako černošský kráľ z Afriky - možno z Etiópie, za ktorú sa dnes zvlášť modlíme. Ak je to tak, každý z nich prešiel skutočne dlhú a namáhavú cestu, aby našiel Ježiša. Aj my sa každú nedeľu vydávame na cestu, aby sme sa stretli s Ježišom, hoci to do kostola nemáme tak ďaleko ako mudrci do Betlehema.

2. Poklonili sa dieťaťku. Musel to byť zaujímavý pohľad, keď sa títo vznešení páni klaňali bábätku. Obyčajne sa totiž ľudia asi klaňali im. Vedia, že to nie je len také obyčajné dieťaťko. V Ježiškovi sa klaňajú Bohu, ktorý sa stal človekom. Presne tak ako my, keď v nedeľu prichádzame do kostola. Aj my si vždy kľakneme, aby sme prejavili úctu podobne ako oni.

3. Otvorili svoje pokladnice a dali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Najstaršieho z našich mudrcov voláme Gašpar, po latinsky Caspar. Jeho meno znamená „Strážca pokladov“ alebo „Nosič“ a pripomína nám, že k Ježiškovi neprišli s prázdnyimi rukami. Nedeľu čo nedeľu otvárame pred Ježišom pokladnicu svojho srdca a dávame mu z toho najlepšieho, čo je v nás.

4. Napokon sa vrátili domov. Evanjelista hovorí, že „inou cestou sa vrátili do svojej krajiny.“ Anjel ich varoval, že v Jeruzaleme im hrozí nebezpečenstvo. Herodes už kul svoje plány, ako ublížiť novonarodenému Ježišovi. Určite by mudrcov zajal a mučil, aby sa dozvedel, kde je Ježiš. Tým, že idú domov inou cestou, chránia novonarodeného kráľa Ježiša. A presne to znamená meno ďalšieho z nich. Baltazár znamená „Ochraňuj kráľov život“. Ako dobre, že poslúchli anjela. Poslúchnuť na prvé slovo - to by sme sa od nich mohli tiež naučiť. Myslím, že mudrci sa do svojej krajiny vrátili o niečo múdrejší. V Betleheme totiž zistili, že Boh sa stal človekom, narodil sa ako malé dieťaťko. Neváha byť obyčajný alebo chudobný, pretože ľúbi všetkých ľudí, aj tých najchudobnejších a najzabudnutejších. Domov sa nevrátili ako králi alebo mágovia. To, čo zistili - najväčší objav svojho života - si predsa nemohli nechať pre seba. A tak sa každý z nich vrátil domov ako misionár.

II. MISIONÁRSKA CESTA

„Inou cestou sa vrátili do svojej krajiny“, hovorí evanjelium. Aby sa vyhli Herodesovi, museli nájsť inú cestu. Asi nebola taká pohodlná, bolo na nej mnoho prekážok a ťažkostí a zrejme trvala oveľa dlhšie. Ale naši mudrci sa nevzdali, každý z nich nakoniec prišiel domov. A cestou, ako praví misionári, všetkým prinášali skvelú správu - že svet je zachránený, pretože v Betleheme sa narodil Spasiteľ sveta. Tak už to s misionármi býva. Hľadajú cestu k ľuďom, ktorí ešte nepočuli o Ježišovi. Chcú im priniesť poklad viery (pamätáte, meno Gašpar znamená „Strážca pokladov“ alebo „Nosič“) a povedať im o Ježišovi, Kráľovi, ktorý je pravým Svetlom, čo prišlo na svet (to je zase význam mena Melichar - „Kráľ je svetlo“).

C+M+B. Ako všetci misionári, aj naši mudrci museli hľadať nové cesty, ohrozovali ich všelijaké nebezpečenstvá. Prekonávali prekážky, obchádzali jazerá, brodili sa riekami, putovali púšťami... Vždy, keď si nad dverami nejakého domu prečítate skratku C+M+B, spomeňte si na hrdinskú cestu Gašpara (Caspara), Melichara a Baltazára. Každému misionárovi dobre padne, keď niekde nájde už pripravenú cestu. A to je vlastne aj naša úloha: Budovať Misionárske Cesty, v skratke C+M+B - čítané odzadu. Ako sa vlastne buduje taká misionárska cesta? Opäť nám veľa napovedia mená našich mudrcov:

- 1. Otvoriť pokladnicu.** Gašpar znamená „Strážca pokladov“. Aj my máme „svoje poklady“, ktoré si strážime. A je fajn, ak sa s nimi vieme podeliť. Podporujeme - napríklad cez misijnú zbierku - misionárov, ktorí naše peniaze použijú pre dobro druhých.
- 2. Priniesť Svetlo.** Meno Melichar znamená „Kráľ je svetlo“. Misionárske cesty budujeme aj tým, že sme sami misionármi a hovoríme o Ježišovi, ktorý je Svetlom sveta, všade tam, kde práve sme. Melichar býva niekedy zobrazovaný ako malý chlapec. To preto, aby sme nezabudli, že misionárom môže byť naozaj každý.
- 3. Modliť sa za misie.** Napokon, meno Baltazár je vlastne modlitbou - znamená doslova „Bože, chráň život kráľa“. Misionárske cesty budujeme aj tým, že sa modlíme za misionárov i za tých, ku ktorým sú poslaní. Značka C+M+B nad dverami je aj skratkou latinskej modlitby „Christus Mansionem Benedicat“, teda „Kriste, žehnaj tento dom“. Ale stačí zmeniť jedno slovo a bude z toho modlitba za misie: „Christus Missiones Benedicat“ - teda „Kriste, žehnaj misie“.

ZÁVER

Na záver môžete využiť náramky od Pápežských misijných diel. Symbol C+M+B sa na nich nachádza dvakrát. Môžete ho interpretovať ako mená hrdinských mudrcov i skratku modlitby za misie. Náramok je tak pripomienkou, že máme budovať misionárske cesty.

Bratia a sestry, Boh nám všetkým sľubuje nádej a budúcnosť. Neustále nám dáva znamenia, ktoré nám to pripomínajú. Teraz ich spolu s našimi starosťami, obavami a prosbami prednášame. **Prosme spoločne: Prosíme ťa, vyslyš nás.**

Prinášam pohár s vodou. Voda predstavuje život, osvieženie a úrodu. Prosíme za tých, ktorí nemajú prístup k pitnej vode a túžia po sviežej, čistej vode. Za všetkých, ktorí nemajú dostatok vody na pitie, pestovanie rastlín na živobytie alebo pre zvieratá. **Prosme spoločne.**

Prinášam stromček. Strom sa zakorení hlboko do zeme a čerpá z nej silu. Prosíme za všetkých, ktorí sú vysídlení a museli opustiť svoje domovy a známe prostredie. Za tých, ktorí hľadajú nové miesto, kde by mohli zapustiť korene. **Prosme spoločne.**

Prinášam semienko. Až keď padne do zeme a odumrie, vyrastie z neho niečo nové. Modlime sa za všetkých, ktorí stratili svojich blízkych a milovaných a museli ich pochovať nevediac, čo bude ďalej. Za tých, pre ktorých je ťažké dôverovať Božiemu prisľubu o nádeji a budúcnosti. **Prosme spoločne.**

Prinášam ovocie. Predstavuje tvoju štedrosť k nám. Ty sa pre nás na Vianoce staneš najväčším darom a tak nám prinesieš spásu. No tým tvoja starostlivosť o nás nekončí. Neustále nás zahŕňaš svojou starostlivosťou a dobrotou. Ďakujeme ti za plody zeme, ktoré môžeme požívať. Uvedomujeme si, že mnoho ľudí na zemi nemá čo jesť. Za tých, ktorí trpia hladom a smädom, aby sme mohli čiastočne zmierniť ich utrpenie. **Prosme spoločne.**

Prinášam sviecu. Sviečka je symbolom svetla, ktoré osvetľuje temnotu. Prosím ťa, požehnaj Etiópiu a všetky deti v nej. Zastav vojnu a pošli tam ľudí, ktorí by vedeli nasýtiť hladných a dať vodu smädným. Vráť deťom radosť, aby sa mohli tešiť, aby boli zdravé a aby ťa mohli chváliť. **Prosme spoločne.**

K oltáru **prinášam chlieb a víno**, plody zeme a ľudskej práce. Pripomínajú nám, že Ježiš sa mnohokrát delil s ľuďmi o jedlo. Žaživali s ním spoločenstvo a radosť zo života. Modlime sa za všetkých, ktorí sú osamelí a opustení, ale aj za všetkých, ktorí stratili radosť zo života. **Prosme spoločne.**

MODLITBA

Pane, Ježišu Kriste, žehnaj ľudí na celom svete. Daj sa poznať tým, ktorí ťa hľadajú. Posilni vieru tých, ktorí ťa vyznávajú. Dovoľ im, aby sa stále znovu vydávali na cestu k tebe ako traja mudrci z východu. Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

K.: Milí koledníci, traja králi mali so sebou tri veľmi vzácne dary. Kto vie vymenovať tieto tri dary? (Nechajte deti odpovedať: zlato, kadidlo a myrha.) Pred chvíľkou som povedal, že tieto tri dary sú veľmi vzácne. A nielen preto, že sú veľmi drahé. Samozrejme, najmä zlato, ale ani kadidlo a myrha nie sú lacné. Sú však veľmi cenné aj z iného dôvodu. O chvíľu sa o tom dozvieme viac.

1. koledník: Ľuďom prinášam zlato.

K: Ďakujem! Vznešený kráľ, povedz nám, prosím, o zlate, ktoré prinášaš.

1. koledník: Zlato má veľkú hodnotu. Preto aj víťazi olympijských hier získavajú zlatú medailu. Králi nosia zlaté koruny. Aj my koledníci môžeme nosiť koruny a prichádzať k ľuďom ako králi.

K: Správne! Tu v kostole vidím veľa zlatých korún. Ale kráľovnami a kráľmi nie ste len vtedy, keď chodíte spievať koledy. Pretože pre Boha je výnimočný každý človek, všetci si zaslúžime zlatú medailu. Každý jeden z nás je jedinečný. Každý človek je stvorený na Boží obraz. Ako koledníci prinášate toto posolstvo ľuďom aj vy.

2. koledník: Ľuďom prinášam kadidlo.

K: Ďakujem! Ctený kráľ, povedz nám, prosím, o kadidle, ktoré prinášaš.

2. koledník: Kadidlo je vysušená živica stromu. Používa sa pri svätej omši (a aj pri koledovaní). Zrnká kadidla sa kladú na uhličky v kadidelnici. Dym niekedy naplní celý kostol. (Veľa ľudí má radosť, keď sa v ich domovoch počas koledovania šíri príjemná vôňa.)

K: Presne tak, vôňa kadidla sa rýchlo a krásne šíri v našich kostoloch (a domovoch). Spája nás ľudí s Kristom, s Bohom. Apoštol Pavol to vyjadril viac-menej takto: Kresťania šíria vo svete peknú vôňu, pretože ľuďom prinášajú radostnú zvesť. To isté robte aj vy, keď idete niekam koledovať.

3. koledník: Ľuďom prinášam myrhu.

K: Ďakujem! Vážený kráľ, povedz nám, prosím, o myrhe, ktorú prinášaš.

3. koledník: Myrha je tiež vysušená živica stromu. Rovnako ako zlato a kadidlo, aj myrha je veľmi vzácna. Ale nepáli sa ako kadidlo. Z myrhy sa vyrába masť alebo sirup proti kašľu.

K: Áno, myrha je liek, ktorý ľudia používajú už tisíce rokov. Chráni pokožku a dýchacie cesty a pomáha udržať si zdravie. Koledníci, keď tento rok pôjdete k ľuďom koledovať, okrem požehnania im prineste aj dôležité posolstvo: zdravie je právo dieťaťa. O deti v chudobných krajinách by malo byť dobre postarané, a to aj vtedy, keď sú choré. Aj o to sa usilujete vy, koledníci.

Milé deti, na záver svätej omše sa budeme spoločne modliť za pokoj v Etiópii. Opakujte po mne nahlas slová tejto modlitby:

Kňaz: Pane Ježišu, chcem ťa teraz prosiť za deti v Etiópii.

DETI: Pane Ježišu, chcem ťa teraz prosiť za deti v Etiópii.

Kňaz: Požehnaj Etiópiu a všetky deti v nej.

DETI: Požehnaj Etiópiu a všetky deti v nej.

Kňaz: Prosím ťa za deti, ktoré nemajú vodu a jedlo.

DETI: Prosím ťa za deti, ktoré nemajú vodu a jedlo.

Kňaz: Prosím ťa za deti, ktoré sú choré.

DETI: Prosím ťa za deti, ktoré sú choré.

Kňaz: Prosím ťa za deti, ktoré majú strach z vojny.

DETI: Prosím ťa za deti, ktoré majú strach z vojny.

Kňaz: Prosím ťa, aby tam skončila vojna.

DETI: Prosím ťa, aby tam skončila vojna.

Kňaz: A nastal pokoj a mier.

DETI: A nastal pokoj a mier.

Kňaz: Vráť deťom radosť, aby žili v pokoji.

DETI: Vráť deťom radosť, aby žili v pokoji.

Kňaz: Aby ťa chválili a modlili sa.

DETI: Aby ťa chválili a modlili sa.

Kňaz: Na veky vekov. Amen.

DETI: Na veky vekov. Amen.

Ďakujeme vám, deti, za modlitbu,
ktorá má u Boha veľkú cenu.

Pápežské misijné diela Lazaretská 32, 811 09 Bratislava
Ilustrácie: Juraj Martiška 2022; Grafické spracovanie: Martin Farbák
Zostavili: Lenka Balková, Ivan Kňaze

m **sijné**
dielo detí

